

Herri txikiak berreskuratzen

Euskal Herriko mendi-inguruko herritxo asko daude gaur egun desagertzeko arriskuan. Baina, batzuk ahaleginak egiten ari dira horietako batzuk berreskuratzen. Gai hori abiapuntu hartuta, ariketa hauek egingo dituzu:

- Irudiei erreparatuta, binaka zer iradokitzen dizuten adierazi.
- Audioa entzun ondoren, esaldiak entzundakoarekin bat datozen adierazi.
- BER- aurrikzia: Aurrikzi hori duten zenbait aditz erabilia osatu esaldiak.
- Galderei erantzunez, zure ustea eta esperientziari buruz hitz egin, eta taldekoekin partekatu.

Herri txikietan bizitzea: Zer iradokitzen dizute argazkiek?

Beintza-Labaien (Nafarroako Malerreka eskualdea)

Zorokian (Nafarroako Untziti bailara)

Nola irudikatzen duzu mendi aldeko herri txiki bateko bizimodua? Zer hitz datozkizu burura? Idatzi 3 gutxienez.

Zorokian herritxoa berrindartzeko prest

Elkarrizketa honetan Josu gazteak Zorokian izeneko herritxoari buruz hitz egingo digu, eta aurrera begira dituzten planei buruz. Entzun ondoren, adierazi beheko esaldiak bat datozen entzun duzunarekin. Horietako bat ez du aipatu. Nahi baduzu, EITBko web-orrialde honetan esperientzia honi buruzko bideoa ikus dezakezu.

	Egia	Gezurra	Ez du esan
Zorokianen azken 20 urteetan ez da inor bizi izan.			
Untziti bailara oso txikia da, 300 bat biztanle ditu guztira.			
Nafarroan dauden herrietatik 8 bat daude abandonatuak.			
Herriko etxeen historia ikertu ondoren, bildutako informazioa blog batean sartu dute.			
Zorokianera bizitzera joango diren gehienek Iruñean lan egiten dute.			
Herria urbanizatzeko lan handia egin behar dute, eta hori da zailtasunik handiena.			
Zorokian Iruñetik hurbil dagoenez, errazago izango dute egunero bertara joatea lan egitera.			

<https://labur.eus/EpANB>

Herritxoa berregiten

Esatariak sarreran honakoa zioen: "Iruñeko 9 familiak herria **berreraiki** eta eurentzat bizileku bihurtzeko lanean ari dira". osatu bost esaldi Zorokiainera joango diren familia hauek zer zailtasun eta erronka dituzten adierazteko. Erabili aditz hauek:

BER-/ BIR-

Aurrizki honek ekintza hori **berriro** egitea adierazten du.

Adib.: berregin, berpiztu, birmoldatu, berreskuratu...

- *Atzo egindako lan guztia galdu da argia joan denean eta gaur **berregin** dugu osorik.*
- *Hurrengo urteetarako jarraitu beharreko bidea **birpentsatu** behar dugu*

Berreraiki

Birpopulatu

Berreskuratu

Birmoldatu

Herri txikietako bizimodua

Erantzun galdera hauei taldekoekin eta osatu elkarrekin aldeko eta kontrako arrazoi-zerrenda.

- 1) Ezagutzen duzu populazioa galtzen ari den herri edo zonalderik? Zergatik ari da gertatzen?
- 2) Egokitu zaizu herri txiki batean bizitzea? Eta esperientzia hori (izan) duen norbait? Zer gustatu zitzaizun edo zitzaion gehien esperientzia hartatik?
- 3) Biziko al zinateke Zorokiain moduko herritxo batean? Eman baietz edo ezetz erantzuteko arrazoiak.

Herri txiki batean bizitzearen...

Alde onak:

-
-
-
-
-
-
-

Alde txarrak:

-
-
-
-
-
-
-

Erantzunak

	Egia	Gezurra	Ez du esan
Zorokianen azken 20 urteetan ez da inor bizi izan.	✓		
Untziti bailara oso txikia da, 300 bat biztanle ditu guztira.		✓	
Nafarroan dauden herrietatik 8 bat daude abandonatuak.		✓	
Herriko etxeen historia ikertu ondoren, bildutako informazioa blog batean sartu dute.	✓		
Zorokiainera bizitzera joango diren gehienek Iruñean lan egiten dute.	✓		
Herria urbanizatzeko lan handia egin behar dute, eta hori da zailtasunik handiena.			✓
Zorokiain Iruñetik hurbil dagoenez, errazago izango dute egunero bertara joatea lan egitera.	✓		

Transkripzioa

MANU ETXEZORTU. - Kuraia eta animoz beteta, herri huts bat erosi dute Iruñeko 9 familiak. Untziti bailarako Zorokiain herritxoa erosi zuten duela 5 urte 140.000 euroan, eta hor ari dira, ilusioz beteta, herria berreraiki eta eurentzat bizileku bihurtzeko lanean. Bertara iritsi dira Euskadi Irratiko mikrofonoak ere, herria ezagutu eta zutik jartzeko lanak ikustera joan da Ane Albisu lankidea.

ANE ALBISU.- Iritsi gara bai Untziti bailarara, Iruñetik 20 bat kilometrora dago. Eta hementxe dago Zorokiain herria. Azkeneko 20 urteetan ez da inor bizi izan hemen: eroritako etxeak dira nagusi; harri mordo bat lurrian, eta, eta lana franko dago hemen egiteko. Behar da animoa egia esanda hau zutik jartzeko. Josu Biskarret da Zorokiain erosi duenetako bat. Kaixo, Josu!

JOSU BISKARRET.- Kaixo, egun on.

ANE ALBISU.- Lana eta dirua, hemen franko sartu beharko duzue.

JOSU BISKARRET.- Bai. Bai. Hori da ja norberaren kasua. Batzuek, batzuek egingen (egingo) du(itu)gu etxearen parte batzuk, beste batzuk ez. Hori ja da norberaren arabera. Baina orokorrean badugu nik uste dut, o sea [alegia], dirua baino, denbora gehiago dugu. Bai.

ANE ALBISU.- Esaniezaguz pixka bat Untziti bailarak ze ezaugarri dituen.

JOSU BISKARRET.- Oso bailara txikia da, 250 biztanle ditu gutxi gorabehera. Badira 6 herri bizirik, gero Zorokiain, momentuz, bizitzeko nahian. Eta gero bada beste herri bat ja aspaldi abandonaturik: Mugetazarra.

ANE ALBISU. Nafarroan uste dut 100 bat herri inguru badaudela, horrela, hutsik, ez?, abandonatuta-eta. Horietatik batzuk, 8 bat edo okupatuta. Baina zuen aukera ez da izan okupatzea, baizik erostea. Zenbat biztanle bizitako herria da hau?

JOSU BISKARRET.- Ba 50 inguru.

ANE ALBISU.- Eta baduzue historia? Ezagutzen duzue herriarena? Ze jende bizi izan zen hemen? Adibidez zure etxean zeintzuk bizi ziren? Badakizu? Kuriositatea baduzu?

JOSU BISKARRET.- Bai. Bai. Hori bai. Hori da, hori, norberaren pedrada [harrikada], baina artxibategira joan gara ikertzeko etxeen historia eta lehengo jabeena. Bai. Badugu dena, badugu blog bat eta hor sartzan dugu dena, biztanleena, aspalditik. Bai.

ANE ALBISU.- Eta zergatik, zuk diozun bezala, pedrada [harrikada] hori? Zein da helburua edo filosofia, hona etortzeko?

JOSU BISKARRET.- Bueno, pues [ba] ez dakit. Badugu historia bat: gustatzen zaigu parte izatea honetan. O sea (alegia), etorri, historia da etortzea bizitzera, baina herria egitea ere eta bizitza egitea.

ANE ALBISU.- Ez dakit zuek nolako bizimodua imajinatzen duzuen hemen, nola bizi nahi duzuen hemen, zuen familiak... Zuk seme-alabarik baduzu?

JOSU BISKARRET.- Momentuz ez, baina laster etorriko da bat, abuztuan.

ANE ALBISU.- Eta nolako bizitza espero duzu hemen? Hona etorriko zarete bizitzera? Gero lana non egiten duzue? Edo bizimodua nola antolatuko duzue?

JOSU BISKARRET. Bai. Bueno. Pues gehienok egiten dugu lan Iruñean, egia esan. Baina ez dakit, uste dugu herri hau oso ongi kokatuta dagoela, Iruñetik nahiko hurbil eta Iruñera joateko lan egitera, ba primeran. Bada baten bat arotza, eta badu tailer bat eta asmoa du ekartzeko edo hurbiltzeko pixka bat honaino. Bai.

ANE ALBISU.- Bueno, beraz, Zorokiango plazan goaz. Hemen festak eta noiz egiten ote ziren?

JOSU BISKARRET.- Ote ziren, eta egiten, egiten dugun. Egiten du(itu) urtero festak, eta dira San Andres, eta hori da ...

ANE ALBISU.- Azaroak 30.

